

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr. če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Frana Kolmana hiši „Gledališka stolba“.

Upravištvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

V Ljubljani 8. oktobra.

Po dogodkih, katerih priča smo bili pretečeno soboto v deželni zbornici kranjske, mora nastopati nepristranska kritika, ki je v tem slučaju kakor potrebna, tako tudi opravičena. Vsaj smo vendar prvič, odkar smo Slovenci deležni konstitucionalnega življenja, v svoje strmenje in občudovanje spoznali, da večina kranjskega deželnega zbora popušča oni narodni program, na podlagi katerega smo dosegli vse dosedanje svoje pridobitve; doživeli v prvič, da so možje, katerih življenje je odprta knjiga o neprestanih borbah za pravice in svobodo našega naroda, v eminentno narodnem vprašanji ostali osamljeni. Kje je iskati uzrokov temu?

Ali so se mar nazori, katere zastopajo prvoboritelji naši: Svetec, dr. Vošnjak in dr. Zarnik, preživeli? Mi trdimo, da ne, kajti ko bi se to bilo res zgodilo, tedaj bi bil zastarel ves naš narodni program, katerega smo in bomo vedno smatrali za paladij narodnega življenja svojega; tedaj bi bila bedastoča vse dosedanje delovanje najiskrenejših rodoljubov, katerim na čelu je vedno stal neupogljivi in uzorni dr. Janez Bleiweis; bilo bi brezmiselno ono redko navdušenje, s katerim je narod naš pozdravljal vsak vidni uspeh narodne politike slovenske.

Naglašamo tu posebno: narodne politike slovenske; kajti delovanje kranjskega deželnega, kot najvažnejšega zakonodavnega zbora mej Slovenci, opazuje z veliko pozornostjo in radostnim pričakovanjem ves narod od Mure do Adrije ter od Zilje do Kolpe, ker vsak pravi domoljub in iskreni rodoljub je prepričan, da se kranjski Slovenci ne smejo in ne bodejo postavljali na separatistično stališče, na katerem bi jih tako radi videli nasprotniki naši, temveč, da mora iz Ljubljane prihajati oživljajoča

moč v vse ostale dele naše domovine. Pogubno je tedaj govoriti o „kranjskem narodu“, katerega ni bilo in ga, „ako Bog dade i sreča junačka“, tudi ne bode in žalostno je, da se je tega izreza v javnej seji posluževal poslanec narodne stranke, dotim so ga doslej rabili v posmeh rodoljubom vedno le naši nasprotniki.

Dasi pa globoko obžalujemo sobotni dogodek, moramo vendar naravnost in odkrito izjaviti, da ga pri nobenem narodnih poslancev ne pripisujemo kakemu zunanjemu uplivu, temveč jedino le razlogu, da s takim oportunistnim postopanjem utegnejo narodnej stvari več koristiti, ko s pikro nepristopnostjo. Bilo bi sicer prezgodaj govoriti z apodiktično gotovostjo že sedaj o tem, bode li prihodnost to njihovo mnenje potrdila ali ne; časnikarska naša dolžnost pa je in dolžni smo to tudi našemu narodu, da svoje mnenje o tem brez okolišajev izrazimo.

Žal, da nas večletna naša skušnja sili izpovedati naravnost, da je vsako paktiranje z nasprotno nam stranko za našo narodno stvar pogubno. Pravi se sicer, da je opozicija dobra šola, v kateri se stranka izuri, kako jej postopati, kedar pride v večino. Splošno utegne to pravilo biti veljavno, nikakor pa se po našem mnenju ne ujema z našimi razmerami; kajti narodna stranka slovenska v deželnem zboru razen šestorice neupogljivih mož vendar ni še prišla v opozicijo do spoznanja, da se popustljivost in udvorljivost njena proti stranki, katera v našej čisto slovenske deželi niti pravice nima do obstanka, mora vsekakor hudo maščevati. Za Boga! ali se je čisto pozabilo na cinične odgovore onih dveh mož, katerih izvolitev je narodni deželni zbor v soboto odobril, o priliki, ko so se narodni poslanci pritoževali o nepoštenih volilnih sredstvih za trgovinsko zbornico in za prejšnji deželni zbor?

Utegnilo bi se nam odgovoriti, da bi deželna volilna reforma bila nemogoča, ko bi bila narodna stranka ostala pri prvotnem svojem poročilu, katero smo nedavno priobčili. A tudi ta ugovor ne more predrugati niti našega, niti javnega mnenja, ker je že javna tajnost, da se je nemčurska stranka odločno izjavila proti nameravani preuredbi volilnega reda in da se je vsled tega pričelo pogajanje za kulisami in konečno skrpal pravi pravcati nestvor. Prvotni načrt volilnega reda prekrojil se je namreč tako, da bi v bodoče ženske, ki so doslej deloma odločevale zmago, izgubile volilno pravico, da bi bila volitev tajna, da se trgi, kakor Cerknica, Vipava, Mengeš, Sodražica, ne vzamó mej skupino mest, in da naj v bodoče c. kr. okrajni glavarji izdajajo glasovnice, ne pa župani. To so določbe, ki bi nikakor ne bile v čast sedanjé dobi, še manj pa v korist narodnemu napredku. Sicer se pa usojamo dvojiti, da bode po pričetem potu v obče kaj z volilno reformo, za to zasedanje vsaj je temeljito pokopana.

Kaki so tedaj uspehi te na nepravem mestu uporabljene popustljivosti in dokazane spravljivosti narodne stranke oziroma večine, ki je preteklo soboto pod novim praporom nastopila v redutnej dvorani? Izključno negativni! Zatrjuje se sicer, da so uzroki za tako postopanje bili merodajni, da so pa sedaj še tajni. Naj se nam dovoli, da izpovemo na tem mestu, ka do taci tajnih načrtov nemamo prav nič zaupanja, da sploh naša mala politika ne potrebuje nikake tajnosti in posebne diplomatične prefriganosti, da je za nas najboljša politika tista, katera izvira iz politične doslednosti in našega dosedanjega programa.

Do tajnih uspehov tedaj nedostaje nam prave vere, nasproti pa smo si gotovi, da je volilna re-

LISTEK.

Prva ljubezen.

(Povest J. C. Turgenjeva, posl. Ivan P.)

XVII.

(Dalje.)

Že prej sem si bil izbral kraj, kje bodem čakal. Na konci vrta, kjer se je ograja, ki je ločila naš in kneginjin vrt, opirala na občno steno, rastla je samotna jelka; stoječ pod njenimi gostimi vejami mogel sem videti, kolikor je to mogoče v nočnej temi, kaj se godi okrog; tu se je vila stezica, ki se mi je vedno zdela tajinstvena: kakor kača ovijala se je ob plotu, na katerem so se videli sledovi človeških nog, ki so tu lezle čezenj, in peljala je v okroglo vrtno kolibo iz akacij. Prilezel sem do jelke, naslonil se na njeno deblo in začel sem stražiti.

Noč bila je tako tiha kakor prešnja; pa nebo ni bilo tako oblačno — grmi in večje cvetlice so se dobro razložili. Prvi trenutki čakanja bili so dolgotrajni in skoraj strašni. Pa jaz sem bil na vse pripravljen, samo premišljeval sem, kako čem storiti:

ali zagreti nad njim: „Kam greš, povej — ali pa smrt!“ — ali ga pa kar suniti... nagnil sem se malo naprej... Pa minulo je pol ure, minula je jedna ura, kri se mi je umirila, glava ohladila. Misel, da zastoj tu stojim, da sem malo smešen, da se je Malevski samo norčeval iz mene, urivala se mi je vedno bolj v glavo. Zapustil sem svoje skrivališče in obhodil sem vrt. Kakor navlašč nikjer ni bilo slišati ne najmanjšega šuma; vse je bilo mirno, še naš pes je spal, sključen v klobčič pri vratih. Zlezel sem na razvaline rastlinjaka in zagledal sem pred seboj široko planjavo, spomnil sem se mojega snidenja z Zinajido in zamislil sem se... Zatrepetal sem... Zaslišal sem škripanje odpirajočih se vrat, potem pa tresk lomečih se vejic. V dveh skokih bil sem doli z razvaline — in obstal sem na mestu. Hitri, lahki in previdni koraki so se določno slišali po vrtu. Blížali so se meni. „Tu je on... vendar je prišel nazadnje!“ reklo mi je nekaj v srci. Hitro sem potegnil svoj nož iz žepa in krčevito ga odprl — zasvetile so se mi oči, od strahu in jeze ustajali so mi lasje... Koraki slišali so se vedno bližje — jaz sem se priklonil in lazil jim nasproti... pokazal se je človek... Moj Bog, to je bil moj oče! Brž sem ga spoznal, četudi se je bil ves zavil

v temni plašč in pomaknil klubuk na oči. Po prstih stopal je mimo. On me ni nič zapazil, četudi me ni nič zakrivalo; stisnil sem se bil tako na zemljo, da me ni mogel lahko videti. Ljubosumni, na boj pripravljeni Othello premenil se je na mah v šolarčka... Jaz sem se tako prestrašil nepričakovane očetovega prihoda, da še sprva nesem zapazil, od kod je prišel in kam je izginil. Še le takrat sem ustal in pomislil: „čemu hodi moj oče po vrtu?“ — ko je vse utihnilo okrog. S strahu spustil sem nož v travo, pa še poiskal ga nesem: bilo me je zelo sram. Najedenkrat sem se iztreznil. Vračujoč se v hišo, šel sem vendar k mojej klopi pod bezgovim grmom in pogledal sem v okno Zinajidine spalnice. Majhna, nemnogo izboknena stekla so se mračno in čarobno lesketala v nočnej svetlobi, padajočej iz neba. Hipoma premenila se je njih barva... Zadaj — jaz sem to dobro videl, — spustilo se je doli belo zagrinjalo do pol okna — in tako je obstalo.

Kaj je to? rekel sem na glas, skoraj nejevoljen, ko sem zopet prišel v svojo sobo. Sanje, slučajnost, ali... Slutnje, ki so mi na mah šinile v glavo, bile so tako strašne in nove, da se še nesem predrznil misliti na nje.

forma potisnena na stran, da po zadnjih dogodkih v veleposestvu ne bomo tako hitro prodrli do takega uspeha, kakeršen je bil letošnji, da si svoje pozicije nismo utrdili niti v enem oziru, da za svoje prvorojenstvo nismo dobili niti — léč e.

Pač pa se je dosegel ta neveseli uspeh, da bi se utegnili krhati za naše malostne razmere neobhodno potrebna disciplina, da njeno mesto zavzame nezaupnost in da dobimo namestu jedne močne stranke, ki bi združevala pod svojim praporom vse deželne poslance, več frakcij, živo podobo znanih Svatopolkovih palč e.

A do tega ne pride! Naš narod ima kakor v ljubezni, tako tudi v mrznji in sovraštvu tako dober in zdrav razum, tako bistro razsodbo, da takoj zna, na katere strani se mu je držati, kje so njegovi interesi najbolj zastopani. Kdor bi o tem le količkaj dvojil, poučil bi se bil včeraj lahko v Ljubljani in v okolici. Povsod razpravljala se je jedna in ista zadeva in to s tako čudovitim soglasjem, da ni bilo niti jednega nasprotnega glasu; vse brez izjeme obsojalo je dogodke preteklih sobote in gospode, ki so glasovali za potrjenje. In kakor v Ljubljani, tako bode po vsej deželi: povsod bodo simpatije rodoljubov na strani neustrašljive in neupogljive šestorice, in onih poslancev iz kmetijskih občin, ki so se glasovanja zdržali. Vender bi slednjim v bodoče pri enakih vprašanjih svetovali, da so še odločnejši, da ne ostavljajo pred glasovanjem dvorane, temveč, da pogumno glasujejo v smislu svojih volilcev. Kako pa je mnenje volilcev, preteklo soboto ni bilo težko pogoditi, treba je bilo samo pazljivo poslušati ohole in porogljive tirade barona Abfaltrerna, ki v svojih izrazih ni bil niti posebno srečen niti izbirčen, temveč je tako rekoč v pravem oziru nadaljeval, kar so njegovi predniki nad našim narodom v gromnem gresili.

Srednja in ljudska šola, slovenski profesorji in ljudski učitelji.

(Konec.)

In vender bi morala biti srednji šoli poleg temeljtega pouka še važnejša svrha — da ne rečem ideal — vzgojevanje moških značajev, t. j. neutrudljiv, jedinstven navod izročene mladine k nerazrušljivi zavesti za pravo in dolžnost, napeljevanje k rednosti, k skušeni ljubezni do pričačnosti, k spoštovanju postave in postavnih oblasti, k patriotično-religioznemu mišljenju, — s kratka: k pravej kristijanski čudorednosti! In da so taki značaji vsake državi, slehernej dobi neobhodna potreba, da so osobito sedanjosti stotero potrebni, kaže nam jasno občna, opravičena pričažba, da postaje naš čas vedno ubožnej jeklenih, požrtvovalnih značajev, da se prikazujejo v socialnem življenju premisleka vredni symptomi neke po-

sebne otrplosti in oslabelosti, nekega boleznega pohlepa po nasladnosti.

Te človeškoj družbi preteče nevarnosti oteti nas morejo naše srednje šole, da v stran potisneno vzgojo postavijo na prvo mesto svoje naloge, tudi na stroške že tako preobilnih vednostij; oteti nas morejo naši profesorji, ako postanejo tudi v vzgoji pravi nadaljevalci ljudskih učiteljev. A česar človek nema, ne more dati. Kompetentnih krogov sveta dolžnost je tedaj, skrbeti, da se bodoči profesorji za časa svojega šolanja na univerzi izobrazujejo tudi kot prihodnji vzgojitelji razmeroma v istej meri, kakor ljudskošolski pripravniki na učiteljskih. Ko pridemo jedenkrat do tega, potem nam ne bode treba iskati umetnih potov, kako bi se srednja in ljudska šola vzajemno podpirali; kajti največji propad, ki ji sedaj loči, je le njijna nejednakomerna svrha. Ko naši profesorji jedenkrat spoznajo, da je vsposobljenje in naloga njihovega stanu razmeroma prav ista kot ljudskega učitelja, potem jim izginejo oni predsodki, ki mejijo pri posameznikih že celo na obolost napram ljudskim učiteljem, in ki so menda tudi glavni vzrok, da ne nahajamo osobito pri Slovencih mej tema tako enakima stanovima najmanjše dotike.

Do tedaj je pa stvar naših profesorjev, da po vzgledu svojih nemških tovarišev sami dopolnijo pomanjkljivosti svoje vsposobljenosti na univerzi. Posluževati se jim je le vira, iz kojega zajemajo tudi slovenski ljudski učitelji svojo nadaljno izobrazbo — iz ogromne nemške pedagogične literature. Na ta način smemo pričakovati, da zadobi tudi estetična in moralna izobrazba na srednji šoli pristojno mesto, smemo biti gotovi, da nam naši profesorji še v povojih ležečo pedagogično literaturo obogaté ter postanejo po zasluženju to, k čemer jih je zakon že davno doletil, namreč: vredni izobraževalci ljudskih učiteljev, glavni učitelji.

Goriška „Šola“ objavlja v svojem zadnjem zvezku pod naslovom: „Kdo vzgojuje učitelje?“ spis, ki se bavi z vsposobljenjem „glavnih učiteljev“. Glavna misel tega spisa je, da nam skoro popolnem primanjkuje za učiteljska sposobnih učiteljev. Ljudskim učiteljem manjka prave znanstvene podloge, a srednješolski profesorji, iz katerih se do sedaj glavni učitelji faktično rekrutirajo, so le zgolj teoretični učenjaki in ne praktični pedagogi. Pa če bi že gimnazijski in realni profesorji morali biti dobri vzgojitelji, koliko več še „glavni učitelji“, ki nimajo mladine le vzgojevati, ampak jo tudi k vzgojevanju sposobno storiti. Kdo bi mogel trditi, da ni pomanjkljivosti po naših učiteljskih še občutljivejša. K tej pridružuje se še druga glede metode; to je: „glavni učitelj“ kazati mora svojim učencem-pripravnikom pot, katerega se jim je kot prihodnjim ljudskim učiteljem pri pouku držati;

kazati pot, katerega ni sam še nikdar hodil in o čemer ni na univerzi še trohice slišal.

Prav iste težkoče stavljajo se izpraševalnim komisijam za ljudske in meščanske šole, ki so večinoma sestavljene iz srednješolskih profesorjev. Te komisije, ki so, kakor naše šolstvo sploh, zanešene iz Nemčije, imajo namreč namen voditi izpit učiteljske sposobnosti, kateremu se mora vsak ljudski učitelj podvreči, potem ko je po prestaneju učiteljske maturo dve leti služboval na kakej javnej šoli. Misel te uredbe bila je nedvojbeno, zabraniti mlademu učitelju, da se preveč ne udá svojej mladej prostosti. Druga skušnja ima ma biti glasno svarilo, da v svojej izobrazbi nadaljuje ter da si pred vsem pridobi ono mero praktične spretnosti, da postane zmožen šolo samostojno voditi. To je gotovo zlata misel, po katerej naj bi se zahteve drugega izpita ravnale, ki se pa faktično po polnem ignorira. Saj je izpit učiteljske sposobnosti skoro vse bolj nego praktičen, gotovo bolj teoretičen kot matura sama. In kaj je temu vzrok? — Kaj drugega nego profesorski izpraševalci sami, ki nimajo o ljudsko-šolski praksi niti pojma.

Ta nedostatek — zdi se — priznava tudi nova šolska postava (šolska novela), ki veleva v § 38 mej drugim to-le: „Za preskušnje o učiteljski sposobnosti postavlja minister za bogočastje in uk posebne komisije. Tu velja načelo, da naj bodo udje take komisije sosebno ravnatelj in učitelji učiteljskih izobraževališč, šolski nadzorniki in dobri ljudsko-šolski učitelji.“

Razvidno je iz tega, da je naše šolstvo še jako pomanjkljivo. Posebno pa zahteva temeljite preustrojbe oni del višjih šol, ki stoji v neposredni dotiki s srednjo in po tej z ljudsko šolo. Od te preustrojbe upati smemo zajedno najradikalnejšega pripomočka zoper oni „kitajski zid“, ki loči srednje in ljudske učitelje in ki s časom — da s „Šoto“ govorim — izvestno pade v prid skupnim smotrom, v prid mladini in prihodnjim učiteljem.

M. U—j.

Deželni zbor kranjski.

(VIII. seja dné 6. oktobra.)

Seja se prične ob 1/4 12. uro. Galerije so polne občinstva. Predseduje deželnega glavarja namestnik župan Grasselli. Na dnevnem redu je verifikacija volitev veleposestva.

Poročevalec poslanec Kersnik nasvetuje v imenu verifikacijskega odseka, naj deželni zbor volitev vseh desetih poslancev potrdi.

V debati poprime prvi besedo baron Apfaltrern. Obširno opisuje, da je bilo vse postopanje volilne komisije velikega posestva popolnem pravilno in nepristransko. V rokah narodne stranke je sicer,

XVIII.

Ko sem ustal drugo jutro, bolela me je glava. Včerajšnja razburjenost je prešla, zamenilo jo je težko dvomljenje in nekaka čudna žalost — kakor bi nekaj umiralo v meni.

— Kaj vi gledate tako, kakor kunec, kateremu so vzeli pol možgan? rekel je Lušin, ki me je srečal. Pri zajutreu pogledoval sem skrivaj zdaj očeta, zdaj mater: on je bil miren kakor po navadi; ona je pa bila na skrivnem razburjena, kakor po navadi. Čakal sem, če me oče prijazno nagovori. . . Pa on mene ni nič polaskal, še pogledal me ni s svojo vsakdanjo prijaznostjo. Ali bočem povedati vse Zinajidi? mislil sem. . . Zdaj je tako vse jedno — vse je pokončano mej nama. — Šel sem k njej, na jej nesem le ničesar povedal — temveč še govoriti nesem mogel z njo, kakor bi bil rad. H kneginji prišel je na počtnice njen sin, petnajstletni kadet. Zinajida mi je brž priporočila svojega brata. — Tu imate tovariša moj mili Volodja — (ona me je privikrat tako imenovala). Tudi njemu je ime Volodja. Prosim, imejta se rada; on je še divjak, pa ima dobro srce. Pokažite mu Neskušni vrt, sprehajajte se z njim, vzemite ga v svoje varstvo. Kaj ne, da

boste to storili? vi ste tako dobri! — Laskavo položila je obe roki na rami — jaz sem bil ves zmešan. Prihod tega dečka premenil je tudi mene v dečka. Molče sem gledal na kadeta, kateri je tudi nemo ogledaval. Zinajida se je zahotela in trčila je naji drug v drugega. „Objemita se otroka!“ Objela sva se. — Ali hočete, da vas peljem na vrt? vprašal sem kadeta.

— Prosim, odgovoril je s hripavim, pravim kadetskim glasom. Zinajida se je zopet zasmejala. . . Jaz sem zapazil, da še nikdar ni bilo na njenem obrazu take rudečice. Mi dva s kadetom sva odšla. Pri nas na vrtu bila je stara gugalnica. Posadil sem kadeta na tenko deščico in začel sem ga gugati. On se je držal za vrstico. — No, odpnite svoj ovratnik, rekel sem mu. — Nič ne de, mi smo vajeni, rekel je in odkaljal se. Podoben je bil svojej sestri, zlasti oči spominale so na njo. Meni bilo je prijetno spremljevati ga, in ob enem mi je bitka žalost trla srce. Zdaj sem popolen otrok, mislil sem si — a včeraj. . . Spomnil sem se, kje sem izgubil prejšnji večer nož in poiskal sem ga. Kadet me je poprosil zanj, odrezal si je bezgove veje, naredil je piščal ter začel piskati. Othello je tudi piskal.

Ko pa je zvečer jokala ta Othello in ga je Zinajida našla v nekem kotu na vrtu, vprašala ga je, zakaj je tako žalosten? Solze so mi tekale tako silo, da se je ona prestrašila. Kaj vam je? kaj je vam, Volodja? vprašala me je in videč, da jej jaz nič ne odgovorim in ne neham plakati — poljubila je moje lice. Pa jaz sem se obrnil proč od nje in jecjal sem: jaz vem vse; zakaj ste se šalili iz mene? . . . Čemu je vam treba moje ljubezni?

— Jaz sem kriva pred vami, rekla je Zinajida. . . O, jaz sem zelo kriva, pristavila je in stisnila roki. . . Koliko je v meni slabega, temnega in grešnega. . . Pa zdaj se ne norčujem iz vas: jaz vas ljubim — vi ne veste, čemu je tako. . . A kaj veste vi?

Kaj sem jej mogel povedati? Ona je stala pred menoj in gledala me je — jaz sem bil ves njen od glave do nog, da je le ona na mene pogledala. . . Četrto ure pozneje sem že letal s kadetom in Zinajido za stavo; plakal nesem več, smejal sem se, če tudi so mi tekale solze izpod oteklih trepalnic; okrog mojega vratu bil je privezan mesto robca Zinajidin trak, in od veselja sem zaklical, ko se mi je posrečilo ujeti jo in objeti okrog života. Ona je storila z menoj, kar je hotela. (Dalje prih.)

da volitve potrdi ali ne, vendar, ko bi jih zavržla, bi to imelo jako slabe posledke. Zato, pravi govornik, ga je veselilo slišati, da se volitve potrdijo, kajti to je tudi v interesu miru v deželi. Izgubil bi sicer jako odličen del volilcev najbrž svoje zastopnike v deželnem zboru. Poslanci velikega posestva so se sicer zmirom marljivo udeleževali obravnav deželnega zbora, ko bi se pa volitve ovrgle, bil bi jim to migljaj, zapustiti dvorano, kar bi bili sicer neradi storili, a bi imelo velike posledke. Tudi ona dva gospoda, katera bi se pozvala v deželni zbor, bila bi v jako sitnem položaju, kajti mandata bi ne imela od volilcev, nego od deželnega zbora. Govornik kaže potem na nemire v Hrvatskeji in hoče iste prispejati nekako verifikaciji poslancev velikega posestva. Z veseljem, pravi končno, slišal je besede g. poročevalca Kersnika, da naj boste potem, ko stopi z verifikacijo volitev politično vprašanje v zbornici na stran, obe stranki složno delovali za blagor in materialno korist dežele.

Poslanec dr. Vošnjak zahteva, da se prečita poročilo verifikacijskega odseka.

Deželnega glavarja namestnik župan Grasselli ugovarja, da to poročilo ne obstaja več, nego da je danes na dnevnem redu novo ustno poročilo verifikacijskega odseka.

Dr. Vošnjak pravi, da je le prejšnje poročilo (priloga 21) na dnevnem redu. Zapopadek ustnega poročila je ves drugačen nego prejšnjega tiskanega. Zato zahteva, da mora novo poročilo verifikacijskega odseka biti tiskano 48 ur poprej v rokah poslancev, predno se obravnava. Ako se to ne zgodi, ruši se opravični red.

Poslanec prof. Šuklje pravi, da kar se tiče opravičnega reda, prepušča na to odgovarjati gospodu predsedniku. S teškim srcem, pravi, da mora pobijati nazore svojih političnih prijateljev in da stoji v tem vprašanju danes na drugem stališču. Svojo narodnost da je vedno naglašal pred svetom in zato prestopal dosti napadov po časopisih, posebno v organu nasprotnih strank, in da je moral pod Slovanom sovražnim ministerstvom ostaviti domovino in iti mej Nemce.

(Dalje prih.)

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 8 oktobra.

Danes opoldne odvarja se v Trstu deželni zbor, ki bode imel obravnavati naslednje predloge: O dokladi za mesto pri izpremeh lastništva, o ustanovi italijanske pravne fakultete v Trstu, o mornarskem kodeksu, o izboljšani razmer pri trgovinskem brodarstvu, o železničnih zvezah, o prinosu zavarovalnih družeb za požarne straže, o reformi solnine; nadalje stavbinska postava in postava o fakultativnem sežiganju mrličev; končno računski sklep zemljiško-odveznega zaklada za leto 1881 in 1882. Razen tega bode odgovarjati na razne interpelacije; — vsaj imajo posebno Slovenci več ko preveč vzrokov za pritožbe!

V ogrskem državnem zboru pričela je v soboto debata o ministra-prezidenta končnem predlogu gledé hrvatskega vprašanja. Prvi je govoril o tem poslanec Helfy, ki je vlado napadal, da zbornica ni dobila nobenega uradnega poročila o dogodbah na Hrvatskem in vendar zahteva vlado, da bi se odobrile njene dozdanje naredbe. Govornik pravi, da vlade tudi zato ne more oprostiti odgovornosti, da se je še le zdaj, po tolikih letih, odločila, poleg ogerskega grba obesiti tudi napis v državnem jeziku. Je-li je bil moment zato ugodno izbran, to je drugo vprašanje. Da se je pa to zgodilo po noči in tajno, skrunil se je s tem ugled naroda. Helfy pravi nadaljevalje, da se neso takoj odredile potrebne naredbe, nego šlo se je na Dunaj dolgotrajno obravnavat, nemiri v Hrvatskeji so pa mejtem naraščali. Za to početje bi se morala vlada prav za prav posaditi v obtožbo; vendar pa govornik tega ne predlaga, ker zadeva krivda celi sistem. Tisza da zahteva zdaj od državnega zbora sankcioniranje činov Zagrebških upornikov. Helfy izroči končno naslednji protipredlog: 1. Odločno se grajaj početje vlade. 2. Ogorsko-hrvatski napisi pod skupnim grbom v zmislu nagodbine postave naj ostanejo. 3. Ozirom na slučaj, da so bili grbi samo povod nemirom, naj se kar hitro možno ustavno revidira nagodba.

Vnanje države.

Avstrijski minister-rezident na črnogorskem dvoru, baron Thömel, ki je bil že dlje časa na odpustu, odpuščen je definitivno od službovanja ter mu ob tem pripravljeno cesarsko priznanje. Naslednik mu bode dozdanji njega zastopnik podpolkovnik Teodor pl. Milinković. — Črnogorsko-turška mejna komisija je morala s svojim delovanjem zaradi težavnih in resnih zaprek prenehati. V Guzinji je bil namreč pod predsedstvom Ali-paše veliki shod Albancev iz Prizrenda Ipeka in Djakove, kateri so sklenili, da se hočejo s silo uprati mejnemu urejenju dotične komisije.

V petek vzprejel je srbski kralj vse častništvo. Odgovor, katerega je imel kralj na ogovor častnikov, je bil baje visokega političnega pomena ter je napravil globok utis na pričujoče. Radikalce imenoval je kralj revolucije naravne elemente, katerim se je treba energično ustavljati v interesu države in dinastije. Izrazil je nado, da bode v teh težavnih časih našel udanih mu častnikov. Po četrt ure trajajočem govoru zapustil je kralj molčeče oficije. — V soboto bil je v kraljevem konaku slavnostni obed na čast odstopivšim ministrom. — Novi minister vnanjih stvari, Milan Bogičević, je v svoji okrožnici do srbskih poslaništev v inozemstvu zaključenje skupščine utemeljeval s prepričanjem, da bi se pravočasno ratifikovanje železniške konvencije od strani srbskega parlamenta itak ne bilo dalo izvesti. Zaradi tega se ratifikacija ni zadržala in bode konvencija do ustanovitve dobe 15. oktobra po vladi ratifikovana dospela na Dunaj.

Po zopetnej ustanovitvi bolgarske ustave vršila se je prisega administrativnih in finančnih organov, ki so prisegali na ustavo in zvestobo knezu Aleksandru. Najnovejši politični dogodki so baje po volji večini bolgarskega ljudstva. — „Pol. Corr.“ pa poroča iz Sredca, da nameravata iz vzhodne Rumelije vrnivša se Slavikov in Karavelov osnovati novo stranko radikalcev, ki naj bi stopila v ostro opozicijo proti zdajšnjemu kabinetu in knezu Aleksandru. To osnovanje da posebno podpirajo člani odstopivšega kabineta in jeden del ruskih uradnikov.

Dopisi.

Iz devete dežele 4. oktobra. [Izv. dop.]

Po njih delih jih boste spoznali; to so besede, vzete iz sv. pisma. Pa vas že slutim prašati gospod urednik: Koga boste spoznali? — No, — koga drugega kot naše kranjske nemškutarje, in če ne verjameste gospod urednik pa slušajte:

Danes 4. oktobra praznovali smo mi narodnjaki slovenski v Avstriji in v „deveti deželi“ z vso mogočo slovesnostjo slavni god presvetlega cesarja Fran Josipa I. Jednako slovesnost obhajali so tudi dan tudi nekje blizu „devete dežele“, samo s tem razločkom da so v * izvrstno pokali možnarji, pri nas ne, ker jih nemamo, makari da bi jih imeli! Stara navada in pa dolžnost — posebno c. k. r. uradnikov — pa je, da se na tak cesarjev dan sploh udeležé dotične cerkvene slovesnosti, ki je vse bolj primerna za c. k. r. uradno osebje, nego za navadno ljudstvo, pa ne narobe, kakor se je zgodilo to 4. oktobra tega leta tam v *. Tamkaj blizu „devete dežele“ tedaj, sicer pa na slovenskih tleh, udeležili so se ob 8. uri zjutraj vsi uradniki, da celo šolska mladež z učiteljskim osebjem, cerkvenega opravila, — le kranjsko nemškutarski „kapitel“ tistega kraja: notarijat, pošta in brzojavna postaja — ostali so „als fein gebildet“ — za petjo domá, češ: Kaj njim mar cesarjev god, pokanje možnarjev, in cerkveno opravilo, saj to bode minulo tudi brez njih! — „Derb aber wahr“!

„In po njih delih jih boste spoznali“! Koga? Kranjske naše nemškutarje! Resnično, resnično vam povem: Kdor koli bere „Neue freie Presse“, — „Neues Wiener Tagblatt“, — „Ljubljanski Wochenblatt“, Celiškega buteljna alias „Km. Prij.“ in drugo tako „kolportazo“, ta je: ali kranjski nemškutar — ali pa „deutsch-krainger“! — Gospod, pri nas ostani! Urban Gregurjev.

Domače stvari.

— (Presvetli cesar) podaril je pogorelcem v Koritnici na Tolminskem 500 gld.

— (Novega volilnega reda za trgovinsko in obrtniško zbornico) trgovinsko

ministerstvo, kakor se nam poroča, še ni potrdilo, ampak zaukazalo je, da se morajo volitve za polovico odbornikov razpisati po starem volilnem redu, dasi novi od sedanje narodne večine izdelani volilni red, pri čegar uredovanju je sodeloval tudi gosp. dr. vitez Puklukar, že več mesecev na Dunaji leži. Stari volilni red, izdelan o svojem času po Vestenecku, je bil tačas takoj od vlade potrjen ter smo potem res Slovenci pri volitvah propali. Pred tremi leti smo ravno zavoljo tega umetnega volilnega reda le po največjem naporu narodne stranke zmagali v trgovinskem oddelku; kako bode letos šlo, ne vemo. Časi so čudni. — To je tedaj prvo darilo tistim narodnim poslancem, ki so komaj pričakovali, da so Schrey Dežmana verificirali. „Der Mohr hat seine Schuldigkeit getan, der Mohr kann gehen.“ Da bi se gospodje raji bili držali stare slovenske prislovice: „Bolje drži ga, nego lovi ga“. No seveda, stare narodne tradicije, trdni značaji so v sedanjem elastičnem veku smešne prikazni iz davno preteklega doba!

— (Dnevni red) IX. seje deželnega zbora kranjskega v Ljubljani dne 9. oktobra l. 1882. ob 10. uri dopoldne: 1. Branje zapisnika zadnje seje. 2. Naznanila zborničnega predsedstva. 3. Poročilo finančnega odseka o računskem sklepu norišno-stavbenega zaklada za l. 1881. 4. Poročilo finančnega odseka o proračunu zemljiško-odveznega zaklada za l. 1884. 5. Poročilo finančnega odseka o deželnih hiralničnih ustanovah. 6. Ustno poročilo upravnega odseka o tem, da bi zavarovalne družbe zoper ogenj pripomogle k stroškom za požarne namene. 7. Ustna poročila finančnega odseka o peticijah. 8. Ustna poročila upravnega odseka o peticijah. 9. Poročilo finančnega odseka o proračunu zaklada prisilne delalnice. 10. Ustno poročilo odseka za letno poročilo. 11. Ustno poročilo finančnega odseka o §. 4. in 9., potem o §. 7. letnega poročila. 12. Ustna poročila finančnega odseka o drugih peticijah. — V vsem jako obširnem dnevnem redu pogrešamo volilne reforme, ki je doslej bila za vabo, ka-li?

— („Slovenskega Gospodarja“) urednik bil je preteklo soboto pred poroto v Celji krivim spoznan in obsojen na jeden mesec zapora, 100 gld. izgube na kaveji in na to, da mora priobčiti obsodbo na prvi strani lista.

— (Vladni svetnik pl. Fladung) dobil je povodom svojega umirovljenja naslov dvornega svetnika.

— (Imenovanja.) C. k. okrajnimi sodniki so imenovani: Gosp. Gustav Stuhec v Kočevje; g. Leopold Žužek v Metliko; g. dr. Fran Škofic v Mokronog.

— (Slovenski napisi) v Gorici pomnožili so se po poročilu „Soče“ v zadnjih mesecih za dva. V tej zadevi bode Gorica skoro prekosila Ljubljano.

— (Muricodolska živina), katero je kmetijska družba z državno subvencijo nakupila za 1431 gld., prodajala se je v soboto jako živahno ter se je skupilo za njo 1195 gld.

— (V mestnej klavnici) pobilo se je meseca septembra l. l. 276 goved, 467 prašičov, 556 telet, 620 kozlov in kostrunov in 7 kozličkov. Štiri ikraste prašiče pokončal je konjač.

— (V Polytheami) v Trstu je včeraj pri predstavi Miss Zaco, zagnavši se na trapez, izgubila ravnotežje in pala tako nesrečno na tla, da si je razbila nos, prebila čelo in se nevarno poškodovala. Predstava je po tem dogodku prenehala.

— (Za zastavo „Savinjskega Sokola“) so dalje darovali: Čč. gg.: F. Petek 1 gld.; J. Globočnik 1 gld.; B. Goričar 1 gld.; J. Ermenc 1 gld.; A. Krolnik 1 gld.; neimenovan narodnjak 5 gld.; Fr. Sedovnik 3 gld.; J. Žmavec 1 gld.; J. Benda 1 gld.; J. Solar 1 gld.; M. Juvan 2 gld.; J. Valte 1 gld.; vsi iz Ljubnega. — Nj. prevzvišenost milostljivi knezoškof Ljubljanski J. Zl. Pogačar 10 gld.; čč. gg.: M. Šmid, kaplan, Ljubno, 1 gld.; K. Hribovšek, špirtuval, Maribor, 2 gld.; K. Trjašek, kaplan, Paka, 5 gld.; J. Bohanec, kaplan, Cirkovce, 2 gld.; dr. J. Serbec, Maribor, 5 gld.; dr. K. Prus,

Konjice, 2 gld.; J. Willinpart, Nazaret, 2 gld.; J. Koren, Mozirje, 3 gld.; pri veselici v Lituši nabranih 15 gld. 74 kr. — Vsem č. darovateljem izreka presrečno zahvalo

odbor „Savinjskega Sokola“.

— (Razpisana je služba) tretjega učitelja na trirazrednej ljudski šoli v Višnji Gori. Plača 400 gld. Prošnje do 20. t. m.

Občni zbor
pevskega društva Ljubljanske
Čitalnice

bode
v ponedeljek 8. t. m. zvečer ob 8. uri
v steklenem salonu čitalnične restavracije.

SPORED:

1. Poročilo odstopivšega odbora.
2. Volitev predsednika.
3. Volitev odbora.
4. Posameznosti.

V Ljubljani, v 4. dan oktobra 1883.

Odbor.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mokrina v mm.
6. okt.	7. zjutraj	729.82 mm.	+ 4.6° C	brezv.	megla	0.00 mm.
	2. pop.	730.39 mm.	+ 12.4° C	brezv.	d. jas.	dežja.
	9. zvečer	734.89 mm.	+ 6.8° C	sl. vzh.	jas.	
7. okt.	7. zjutraj	740.50 mm.	+ 6.3° C	sl. szh.	obl.	0.00 mm.
	2. pop.	742.84 mm.	+ 10.5° C	sl. szh.	obl.	dežja.
	9. zvečer	745.93 mm.	+ 6.6° C	sl. szh.	jas.	

Srednja temperatura obeh dni je znašala + 7.9° in + 7.8°, za 5.0° in 5.1° pod normalom.

Dunajska borza.

dné 8. oktobra t. l.

(izvirno telegrafično poročilo.)

Papirna renta	78 gld.	50
Srebrna renta	79	05
Zlata renta	99	65
5% marena renta	92	95
Akcije narodne banke	840	—
Kreditne akcije	290	20
London	119	90
Napol.	9	50 1/2
Srebro	—	—
C. kr. cekini	5	68
Nemške marke	58	70
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld.	120
Državne srečke iz l. 1864	100 gld.	167
4% avstr. zlata renta davka prosta	99	85
Ogrska zlata renta 6%	119	60
" " " " " "	87	45
" " " " " "	86	05
5% štajerske zemljišč. odvez. oblig.	104	—
Dunava reg. srečke 5%	100 gld.	114
Zemlj. ob. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	118	25
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	103	15
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	105	—
Kreditne srečke	100 gld.	168
Rudolfove srečke	10	19
Akcije anglo-avstr. banke	120	109
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	226	25

Občne pritožbe.

Čestokrat se čujejo ljudje, ki tožijo: „ni mi dobro, nemam teka; kaj naj storim?“ Vzemi nekaj švicarskih kroglic lekarja R. Brandt-a in nered v prebavnih organih si takoj odpraviš. Dobivajo se v škatljicah po 70 kr. v lekarnah. (653)

Naznanilo.

Dajemo si čast ter naznanjamo, da smo izročili

glavni zastop

naše družbe za Kranjsko in Spodnje Štajersko gospodu

Florijanu Rogl-u,

stanujočemu v Ljubljani.

Dunaj, v 1. dan oktobra 1883.

Zavarovalni oddelek prve Dunajske pogrebniške družbe
„ENTREPRISE DES POMPES FUNÉBRES“.

Dr. Evgen Herzfeld, l. r.

p. p. Klemens Kautsch, l. r.

Ozirom na predstojajoče naznanilo usojam si čestito p. n. občinstvo najljudnejše pozivati k udeležbi z opombo, da se vzprejemajo naročila na zavarovanje kapitalij za slučaj smrti sploh, kakor tudi samo na zavarovanje pogrebnih stroškov in sicer z jako nizkimi premijami in najugodnejšimi pogoji, ter se odškodnine izplačujejo v najkrajšem času, — pri pogrebninah celo že v 24 urah.

V Ljubljani, v 4. dan oktobra 1883.

Florijan Rogl,

glavni zastopnik.

(654—1)

Izdatelj in odgovorni urednik Makso Armic.

Poslano.

(4—31)

GLAVNO SKLADIŠTE

MATTONIJEVE

GISSHÜBLER

najčistije lužne

KISELINE

poznate kas najbolje okrepljujuče piće,

I kas izkušan liek proti trajnom kašlju plućevine I želodca bolesti grkljana I proti mēhurnim kataru,

kas I elastich za (PASTILLEN)

najsi se kod Hinke Mattonija (Karlovi vari u Českoj).

Komí,

zmožen slovenskega jezika, dober prodajalec, vzprejme se takoj v mojo prodajalnico različnega blaga. Tudi se takoj vzprejme

učenec ali praktikant.

Makso Robič,

v Središči (Polstrau).

(651)

Tuji:
dne 7. oktobra.
Pri **Stionu:** Kern z Dunaja. — Wurm iz Zagreba.
— Hermann iz Ljubljane. — Weinitza iz Celovca. — Dr. Bock iz Lemberga.
Pri **Mateli:** Glass z Dunaja. — pl. Hirsch iz Trsta.
— Schlesinger z Dunaja. — Dr. Dorn iz Trsta. — Russ iz Budveisa. — Novak iz Mainsburga. — Teppan iz Trebiža.
Widemann iz Grada.

Kuverte s firmo
priporoča po najnižji ceni
„**NARODNA TISKARNA**“
v Ljubljani.

A. Casagrande v Ajdovščini

zastopa c. kr. privilegirano prejnico in ponuja izvrsten

bombaž

(648—2)

za štrikati in tkati, rujav in beljen, rudeč in moder; potem pavolo in vato po nizkih cenah.

Št. 6001.

(642—3)

Natečaj.

Služba sekundarija je izpraznjena v deželnej bolnici v Ljubljani z letno remuneracijo 400 gld. in posebno nagrado 150 gld. za opravljanje službe na blazničnem oddelku, potem s prostim stanovanjem, z odškodnino za kurjavo 35 gld. in za svečavo 7 gld. 20 kr., in se bode na dobo 2 let oddala, ki se pa utegne po dvehletnem zadovoljnim službovanji potem še dvakrat na jedno leto podeljšati.

Prosilci za to službo naj uložijo svoje prošnje z dokazilom, da so doktorji zdravništva, ali da so medicinsko fakulteto dovršili, in ako so že kje službovali, potem o znanji slovenskega ali kacega drugega slovanskega narečja

do 15. oktobra 1883.

pri vodstvu deželnih dobrodelnih naprav v Ljubljani.

Natančnejša pojasnila daje vodstvo bolnice v Ljubljani.

Od deželnega odbora kranjskega,

v Ljubljani, dné 28. septembra 1883.

Deželni glavar: Thurn.

Vaše blagorodje!

Moj 85letni oča болоval je nekaj let sem na zapeki, spojeni z neznosnimi bolečinami in na zlatej žili. Uporabljal je mnoga sredstva, katera so mu nasvetovali zdravniki, pa vse brez uspeha. Slučajno čital sem o Vašem, dr. Rosovem zdravilnim balzamu, naročil si dve steklenici in po njih uporabi postal je moj oča zopet zdrav; popravil se je toliko, da sedaj mirno spava, dočim mu prej ni dalo dlje spati, nego jedno samo urico. Blagosloviljam Vas tedaj v imenu svojega priletnega očeta.

S spoštovanjem

Fran Janak,

agent kneza Schwarzenberg-a.

Temešvar (na Ogrskem), 10. septembra 1876.

Hitra in gotova

pomoč boleznim v želodci in njih posledicam.

Vzdržanje zdravja

obstoji jedino v tem, da se vzdrži in pospešuje dobro prebavljenje, kajti to je glavni pogoj zdravja in telesne in duševne kreposti. Najboljše domače sredstvo, da se prebavljenje uravna, da se pravo mešanje krvi doseže, da se odstranijo sprjeni in slabi deli krvi, je uže več let splošno znani in priljubljeni

dr. Rosov zdravilni balzam.

Izdelan je iz najboljših, krepilno zdravilnih zelišč jako skrbno, upliva uspešno pri vseh težavah pri prebavljenji, osobito pri slabem apetitu, napetji, bljevanji, telesnih in želodčnih boleznih, pri krčih v želodci, pri prenapolnjenji želodca z jedmi, zaslinjenji, krvnem natoku, hemoroidah, ženskih bolečinah, pri bolečinah v črevih, hipohondriji in melanholiji (vsled motenja prebave); isti oživlja vso delavnost prebave, napravlja kri zdravo in čisto in telesu da zopet prejšnjo moč in zdravje. Vsled tega svojega izvršnega upliva je zdaj gotovo in priznano ljudsko domače sredstvo postal in se splošno razširil.

Na stotine pisem v priznanje je na razgled pripravljenih. Razpošilja se na frankirane dopise na vse kraje proti postnemu povzetju svote.

Svarjenje!

Da se izogne neljubim napakam, zato prosim vse p. t. gg. naročnike, naj povsodi izrečno dr. Rosov zdravilni balzam iz lekarne B. Fragnerja v Pragi zahtevajo, kajti opazil sem, da so naročniki na več krajih dobili neuspešno zmes, ako so zahtevali samo zdravilni balzam, in ne izrečno dr. Rosovega zdravilnega balzama.

Pravi

dr. Rosov zdravilni balzam

dobi se samo v glavnej zalogi izdelovalca **B. Fragnerja**, lekarna „k črnemu orlu“ v Pragi, Ecke der Spornergasse Nr. 205—3.

V Ljubljani: **G. Piccoli**, lekar; **Vij. Mayr**, lekar; **Eras. Birschitz**, lekar; **Jos. Svoboda**, lekar; **J. pl. Trnkoczy**, lekar. V Postojini: **Fr. Baccaroloh**, lekar. V Kranji: **K. Šavnik**, lekar. V Novem Mestu: **Dom. Rizzoli**, lekar. V Kamniku: **Jos. Močnik**, lekar. V Gorici: **G. Christofolletti**, lekar; **R. Kürner**, lekar; **G. B. Pontoni**, lekar. V Oglej: **Delia Damaso**, lekar. V Trstu: **Ed. de Leitenburg**, lekar; **G. Prendini**, lekar; **G. B. Foraboschi**, lekar; **Jak. Serravato**, lekar. V Zagrebu: **C. Arazim**, lekar.

Vse lekarne in večje trgovine z materijalnim blagom v Avstro-Ogrski imajo zalogo tega zdravilnega balzama.

Isto tam:

Praško vseobčno domače mazilo,

gotovo in izkušeno zdravilo zoper prisad, rane in ulesa.

Dobro rabi zoper prisad, ustavljanje mleka in če postajajo ženske prsi trde, kadar se otrok odstavi; zoper abscese, krvava ulesa, gnojne mozoljčke, črni tur; zoper zanohtnico ali takozvanega črva na prstih; zoper obustavljanje, otekline, bezgavke, izrastke, morsko kost.

Vsak prisad, otekline, ukoščenje, napihnenje se kmalu ozdravi; kjer se je pa pričelo uže gnojiti, ule izsesa v kratkem in brez bolečin ozdravi.

V škatljicah po 25 in 35 kr.

(144—11)

Balzam za uho.

Skušeno in po mnogih poskusih kot najzanesljivejše sredstvo znano, odstrani naglušnost, in po njem se dobi popolno uže zgubljen sluh. 1 sklenica 1 gld. av. velj.

Lastnina in tisk „Národne Tiskarne“.